

KONSEKVENSANALYS

**gällande förändrad
båtriksdagsordning för
Svenska Båtunionen**

Sammanfattning

Frågan om en förändrad båtriksdagsordning kom upp i en diskussion på ett möte och blev sedan ett ärende för Unionsråd och Båtriksdag. Frågans mål och beredning är ottydligt och svår att följa, men har behandlats i en proposition och två motioner med olika och motstridiga beslut på två båtriksdagar.

Det finns en uppfattning inom delar av organisationen om att nuvarande arbetsordning inte ger tillräcklig tid för verksamhetsfrågor och att för mycket tid går åt till att ta fram handlingar och förbereda Unionsråd och Båtriksdag. Verksamhetsåret och det verkligt tillgängliga arbetsåret sammanfaller inte vilket gör att mycket av den disponibla tiden försvinner på grund av funktionärernas liv utanför sitt ideella engagemang.

Arbetsgruppen har försökt att sammanställa ärendets gång, vilka fördelar och nackdelar olika båtriksdagsordningar innebär samt vilka ekonomiska konsekvenser de får.

I slutet av vår konsekvensanalys presenterar arbetsgruppen ett eget förslag byggt på grunden för en tvåårig verksamhetsplan.

Slutligen kan arbetsgruppen efter lite arkivgrävande konstatera efter att frågan om verksamhetsårets utformning diskuteras flera gånger genom Svenska Båtunionens historia.

Bakgrund

Arbetsgruppen som tillsattes av Unionsstyrelsen vid möte 11 maj 2018 är satt att efter Båtriksdagens beslut avseende motion nr. 12 utreda och göra en konsekvensbeskrivning av de olika varianter av ny Båtriksdagsordning som diskuterats vid de senaste Unionsråden och Båtriksdagarna. Arbetsgruppen har genomfört fyra möten.

Arbetsgruppen har bestått av:
Hans Öhlund (Unionsstyrelsen, sammankallande),
Ulf Grape (Unionsstyrelsen), Peter Karlsson (Kansli)

Frågan om ny Båtriksdagsordning

Som ett resultat av diskussioner som fördes på det s.k. Högbergamötet i oktober 2016 kom det upp och diskuterades ett förslag på en ny Båtriksdagsordning där den nuvarande ordningen skulle ersättas av ett vår respektive ett höstmöte där beslut om resultat och ansvarsfrihet skulle fattas på våren och personval och verksamhetsbeslut fattas på hösten.

Frågeställningarna diskuterades under Unionsrådet i november och resulterade i en proposition till Båtriksdagen 2017.

Propositionen löd:

“Proposition om ny båtriksdagsordning

Utifrån det uppdrag som Unionsstyrelsen erhöll vid Unionsrådet på Djurönäset i november 2016 avseende bättre verksamhetsledning inom SBU och därmed frågan om en ny riksdagsordning och eventuellt införande av två båtriksdagar, en på hösten och en på våren utifrån principerna enligt bilaga A, får vi härmed avge följande proposition, tillsammans med ett förslag på nya stadgar enligt bilaga B med en begäran om att Båtriksdagen tar ställning till förslag på nya stadgar och särskilt beaktar följande frågor:

- *Innebär införandet av två båtriksdagar, en på hösten och en på våren, att verksamhetsledningen ges bättre förutsättningar*
- *Om ovan angivna fråga besvaras med ett jakande skall då bilaga A tjäna som underlag för de frågor som skall prövas på respektive båtriksdag*
- *Skall förslag på nya stadgar i så fall tjäna som underlag för fortsatt arbete med nya stadgar*

Bör då också ges i uppdrag till Unionsstyrelsen att ta fram nya direktiv anpassat för den nya mötesordningen.”

Båtriksdagen beslöt bifalla propositionen.

(Bilagorna utelämnas, arb.grupp. anm.)

Arbetsgruppen har diskuterat propositionens ordalydelse och har dragit slutsatsen att beslutet innebar att Unionsstyrelsen fick i uppdrag av Båtriksdagen att dels ta fram förslag på nya stadgar och direktiv med bilaga A och B som utgångspunkt och dels starta arbetet med att genomföra den beslutade båtriksdagsordningen. Beslutet har inte behandlats på Unionsstyrelsens möten under 2017 och förslag på nya stadgar har inte redovisats i enlighet med Båtriksdagens beslut. Frågan om ny båtriksdagsordning diskuterades åter under Unionsrådet i november 2017 inför vilket Lars Afzelius lämnat förslag på stadge- och direktivändringar till Unionsstyrelsen att behandla på mötet.

Inför Båtriksdagen 2018 lämnade Väst kustens BF en ny motion gällande samma förslag till ändring av båtriksdagsordning som troligen redan beslutats vid Båtriksdagen 2017 och Roslagens BF lämnade in en annan motion med förslag om en konsekvensutredning gällande fyra olika alternativ för ny båtriksdagsordning.

Båtriksdagen beslutade att avslå motionen från Väst kustens BF och bifalla motionen från Roslagens BF.

Arbetsgruppen kan konstatera att ärendet är svårt att följa genom olika protokoll och skrivelser, men har gjort tolkningen att eftersom motionen från Väst kustens BF till Båtriksdagen 2018 i princip är identisk med den proposition som lämnades till Båtriksdagen 2017 innebär beslutet från 2018 att avslå VBFs motion att Båtriksdagen upphäver beslutet från 2017 och att frågan om ny båtriksdagsordning därigenom inte längre är aktuell. Dock kvarstår bifallet av motionen från Roslagens BF gällande en konsekvensutredning vilket har varit arbetsgruppens uppgift.

Ur protokoll från Båtriksdagen 2018:

Motion 12

Konsekvensbeskrivning avseende ny

Båtriksdagsordning

Votering begärdes vilken verkställdes.

Beslut

Båtriksdagen bifaller motionen

Behov av ny Båtriksdagsordning?

Frågan har sitt ursprung i diskussioner om organisationens arbete där utgångspunkten varit att man upplever att tiden till verksamhet och strategiska frågor inte räcker till.

Vårt verksamhetsår är enligt stadgarna kalenderåret. I praktiken innebär vår nuvarande ordning att Båtriksdagen sker i april och att styrelsen och kommittéerna konstituerats under maj. Under perioden juni till augusti sker väldigt lite verksamhet inom Styrelsen och kommittéerna eftersom det är då vi utövar syftet med vår verksamhet: - Det goda båtlivet.

I september börjar arbetet med budget och verksamhetsplan, men under samma period ska också projektansökningar skrivas och lämnas in för kommande verksamhetsår.

Alla planer måste vara klara och färdigformulerade i början av oktober för att gå ut till förbunden senast fyra veckor innan Unionsrådet. Efter Unions-

rådet startar arbetet med att hinna klart med verksamhetsberättelser, justeringar av verksamhetsplaner och budget. Under andra halvan av december bromsar arbetet in för julfirande.

Den 15 januari är sista dag för inlämnande av motioner, vilka behandlas parallellt med formulering av propositioner, budgetjusteringar, produktion av verksamhetsberättelse, mm under februari.

I mitten av februari sker revision och i början av mars skickas alla handlingar ut inför Båtriksdagen.

Verksamheten under februari-mars sammanfaller dessutom med perioden för båtmässor då Svenska Båtunionen brukar ha flera större arrangemang som Båtting, Miljökonferens, Stora Båtklubbsdagen, mm.

Då verksamhetsåret startar vid årsskiftet drivs verksamheten under perioden första januari till Båtriksdagen med en budget och verksamhetsplan som inte är formellt beslutad. Då många kommittéer leds av ledamöter i Unionsstyrelsen och de är upptagna av arbetet inför Båtriksdagen räcker inte den ideella tiden alltid till för mer omfattande verksamhet i kommittéerna.

Arbetsgruppen har diskuterat eventuella orsaker till den upplevda tidsbristen. Ett år borde vara ett år oavsett när olika möten sker och arbetsgruppen har i diskussionerna funderat med utgångspunkt från den ideellt engagerade människans tillgängliga tid. Kan verksamhetsåret forma en arbetskultur inom organisationen där den tillgängliga tiden skulle kunna utnyttjas bättre med en annan arbetsordning? Den nuvarande arbetsordningen infördes tidigt i vår historia och vårt samhälle har ändrats mycket sedan dess och så även vår tillgängliga ideella tidsresurs.

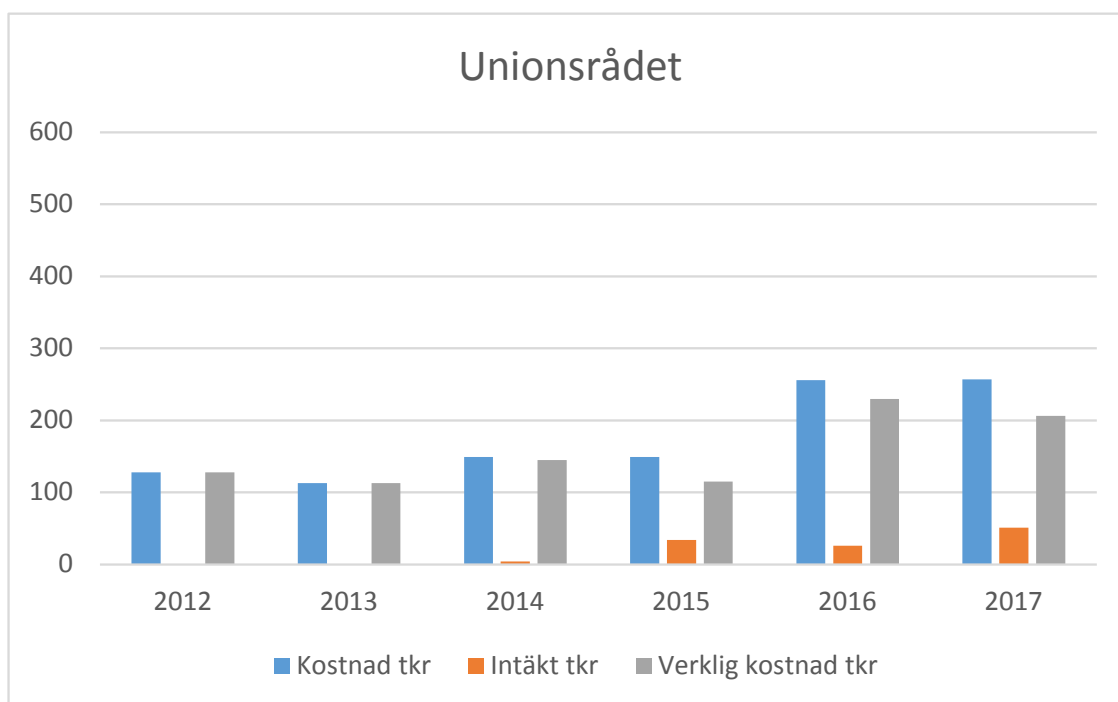
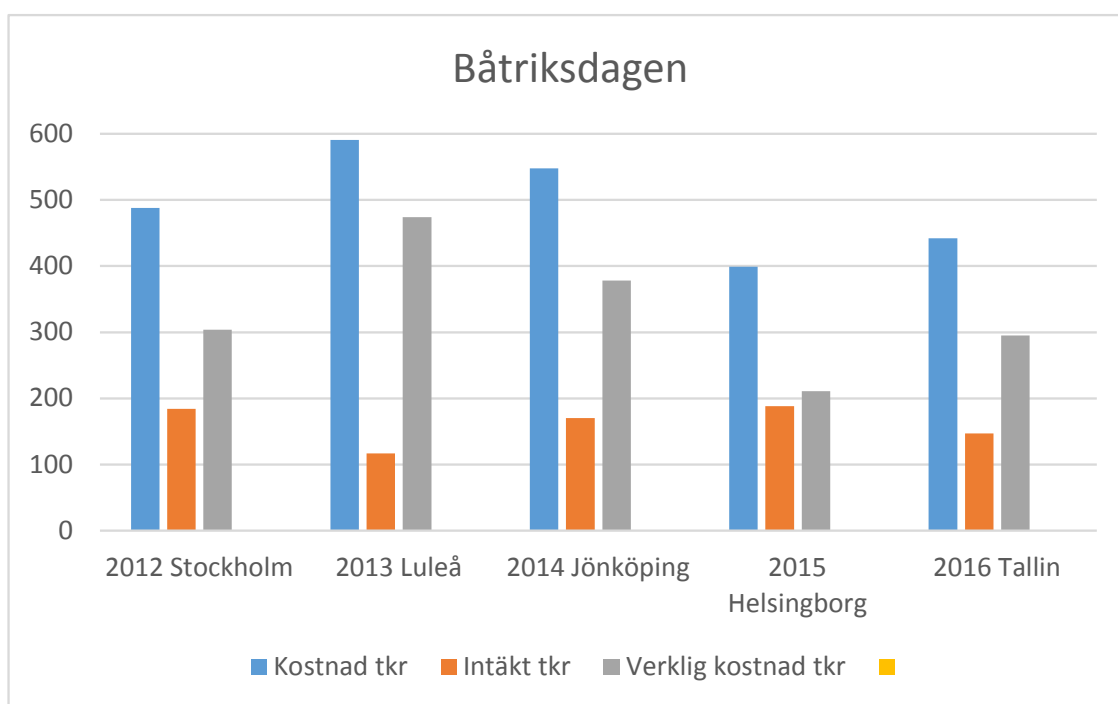

Ekonomi

Båtriksdagen beslöt 2016 att ändra direktivet för Unionsrådets och Båtriksdagens genomförande till att Svenska Båtunionen ska stå för samtliga kostnader för två delegaters deltagande. I de tidigare direktiven angavs att Svenska Båtunionen täckte delegaternas resekostnader och att förbunden stod för konferenskostnader. Sedan 2015 har Unionsrådet genomförts med övernattnin från att tidigare varit ett endagsmöte utan övernattnin. Det innebär att den verkliga kostnaden för Unionsrådet ökat med cirka 95 %.

Genomsnittskostnaden för Unionsråd och Båtriksdag uppgår för genomsnitt per natt till 3200 kr/deltagare. Normalt deltar ca 70 personer på Svenska Båtunionens bekostnad. I och med att kostnaderna flyttats över från förbundet till Svenska Båtunionen kan man också se en ökning av antalet deltagare på våra möten. De senaste två åren har mötena samlat cirka 100 deltagare per möte.

Arbetsgruppen finner det positivt, men det innebär också att antalet anläggningar som kan arrangera

så stora möten blir begränsat och att de måste bokas minst ett år i förväg.

Unionsrådet ska enligt direktiven genomföras i Stockholmsområdet och kan genomföras med övernattningskostnader, kostnaden avgörs genom avståndet till Stockholms Central. Generellt gäller att kostnaden per person minskar med ca. 50 kr/ pers. och mil med avståndet från Stockholms central till konferensanläggningen.

Båtriksdagens kostnader påverkas till största delen av var i landet mötet genomförs då resekostnaderna varierar mycket beroende på möjligheterna att resa till mötet. De nuvarande resereglerna gör gällande att Svenska Båttunionen står för kostnaden för övernattningskostnad om resan måste påbörjas innan kl 06.00 dagen för mötet för att hinna i tid. Det innebär i praktiken att organisationen sedan ändringen av direktivet står för en extra hotellnatt samt en middag för ca 70 personer i samband med Båtriksdagen.

KONSEKVENSANALYS AV OLIKA MODELLER FÖR BÅTRIKSDAGSORDNING

Två båtriksdagar per år

Förslaget innebär att beslut om verksamhet, personval och budget på hösten samt med bokslut och ansvarsfrihet på våren. Verksamhetsåret och tillträde av nya ledamöter sker vid årsskiftet. Arbetsgruppen konstaterar att AG 1 och AG 3 bygger på samma grund och behandlas därför som ett förslag i denna konsekvensanalys.

Konsekvenser

I det stadgeförslag som presenterats av AG 3 ska motioner och propositioner behandlas av bägge mötena vilket arbetsgruppen funnit får konsekvenser som måste tas i beaktande för utformningen av nya stadgar. Då kostnaderna påverkas mycket av lokaliseringen av mötena bör frågan om mötenas placering regleras tydligt. Kostnadsfördelningen är den bästa placeringen Stockholmsområdet, men vi förlorar då den regionala förankring som nuvarande ordning med ambulerande båtriksdag innebär.

Fördelar:

Nya styrelseledamöter kan delta under de sista styrelsemötena för verksamhetsåret och det kan ge en bättre kontinuitet i verksamheten.

Vår verksamhet kan starta direkt efter årsskiftet med en beslutad budget och tillsätta poster inom styrelse och kommittéer.

Färre frågor att behandla vid varje Båtriksdag kan göra det möjligt att genomföra mötena med en övernattningskostnad vilket skulle ge minskade kostnader. Motioner som ger beslut gällande verksamhetsfrågor på vårmötet kan lättare budgeteras och

planeras in i verksamhetsplanens till höstmötet.

Nackdelar

Vid ett beslut om avslag gällande styrelsens ansvarsfrihet kan en ny styrelse ha tillträtt sedan upp till fyra månader. Eventuella konsekvenser vid ett sådant beslut kan vara svåra att driva igenom och att styrelsen som sitter vid tidpunkten för BRD ansvarar inte för den tidigare styrelsens arbete. I det fall där delar av den gamla styrelsen ingår i den situationen kan situationen bli mycket komplicerad med krav på avgång och fyllnadsval under vårmötet.

Två båtriksdagar per år kan också leda till att Unionsrådets rådgivande funktion försvinner genom att mötena formaliseras och att tiden för öppna diskussioner därigenom minskar.

Motioner eller propositioner som behandlas av vårmötet och som föreslår verksamhet eller andra frågor som innebär kostnader kommer inte kunna träda ikraft förrän nästkommande verksamhetsår och kan då upphävas av höstmötet. En båtriksdag styrs av viktig formalia vilket kommer att påverka både kansliets och styrelsens arbetsbörda beträffande hantering av utskick, motioner, propositioner, kallelser, mm. Det är en skillnad mellan det mer informella Unionsrådet och den årliga Båtriksdagen vad beträffar arbetsbelastningen för kansliet och styrelsen. Två båtriksdagar per år kommer snarare att minska tiden för verksamhet än att öka den. Frågan som arbetsgruppen har ställt sig är om konferens och mötesarrangemang ska vara kansliets och styrelsens huvudsakliga uppgift över verksamhetsåret?

Båtriksdag vartannat år med Unionsråd med årsmöte under mellantiden.

Konsekvenser

Arbetsgruppen konstaterar att flera av våra nordiska systerorganisationer verkar enligt denna ordning. Fördelen anges av dem vara kostnadsbesparing och längre tid för att genomföra beslutad verksamhet.

Som arbetsgruppen angav i inledningen är ett av problemen med nuvarande ordning tidsbristen och arbetsårets indelning. En längre tid mellan båtriksdagarna kan skapa mer tid för verksamhet och därigenom en bättre kontinuitet i arbetet. Kostnadsbesparingar är möjliga genom färre möten med övernattningar och resor, men arbetsgruppen tror att det finns ett behov av regelbundna träffar inom Svenska Båtunionen.

Årsredovisning och årsbokslut måste troligen även fortsättningsvis behandlas årligen. Vissa organisationer med 2-årig verksamhetsplan löser detta med ett enklare mellanårsmöte under verksamhetsperioden. Arbetsgruppen ser att det finns fördelar med denna modell där endast frågan om bokslut, årsredovisning och nödvändiga fyllnadsval

behandlas i en formell del av Unionsrådet. Arbetsgruppen finner det också lämpligt att Unionsrådet i så fall föreslås flyttas till april för att bokslut och revisionsrapport ska kunna färdigställas och skickas ut.

Fördelar

Mer tid för genomförande av beslut fattade av båtriksdagen. Ökad kontinuitet och mer tid för strategiska diskussioner. Möjlighet att istället skapa nya mötesformer med andra deltagare och teman. Kostnadsbesparing med endast ett möte med övernattningar/år.

Mer tid till supportverksamhet för kansliet med färre stora årliga arrangemang.

Nackdelar

Om SBU bara förlänger verksamhetsperioden och behåller nuvarande ordning med Båtriksdag och Unionsråd vartannat år kan det bli lång tid mellan träffarna för våra medlemmar.

Båtriksdag och Unionsrådet vartannat år med brutet räkenskapsår. (Arbetsgruppens förslag)

Konsekvenser

Som tidigare flera gånger nämnts påverkas Svenska Båtunionens verksamhetsår av båt-säsongen och omvärldens årscykel. En diskussion som förts inom arbetsgruppen har handlat om vilka positiva konsekvenser en 2-årig verksamhetsperiod med ett brutet verksamhetsår skulle ge, där verksamhetsåret förskjuts fem månader och går från första augusti till sista juli och Båtriksdagen genomförs i November. Arbetsgruppen är medveten om att detta är ett nytt förslag utanför vårt uppdrag men har sett tillräckligt stora fördelar med förslaget att vi finner det värt att lyfta som ett inlägg i kommande diskussioner.

Att förskjuta vårt verksamhetsår i kombination med en 2-årig verksamhetsperiod gör att Svenska Båtunionens verksamhet kommer att ske huvudsakligen under vinterperioden och inte skjutas upp av sommarledighet och båtsäsong.

Unionsrådet skulle i detta förslag få i princip

samma funktion och upplägg som det tidigare diskuterade 2-åriga alternativet.

Fördelar

Mer tid för verksamhet än i det tidigare 2-års förslaget eftersom arbetsåret inte störs av båt-säsongen i samma utsträckning. Bättre kontinuitet i arbetet.

Planeringen inför Båtriksdagen med årsbokslut, behandling av motioner och propositioner kolliderar inte med perioden för båtmässor.

Hösten är generellt lugnare än våren för de flesta förtroendevalda inom vår organisation.

Nackdelar

Brytpunkten för årsbokslut hamnar under semesterperioden. Tiden för att hinna med årsbokslut och revision kortas från nuvarande drygt tre månader till lite mer än två.

Sammanfattning av för och nackdelar

Modell	Fördelar	Nackdelar
Nuvarande modell	Arbetsbesparande då inga nya beslut behöver fattas. Täta möten kan ge bättre samhörighet inom organisationen.	Kort tid att genomföra Båtriksdagens beslut. Stor del av styrelsens och kansliets tid går till att förbereda UR och BRD.
Två båtriksdagar årligen med uppdelade beslut.	Styrelsen och kommittéer är tillsatta då kalenderåret börjar. Möjlighet att genomföra mötena med en övernattning.	Svårt att hantera frågan om ansvarsfrihet. Större krav på formalia vilket ger en ökad belastning för kansliet. Behöver ny motions- och propositionsordning.
Båtriksdag i april vartannat år och Unionsråd i mellanåret.	Längre tid att genomföra beslutad verksamhet. För styrelsen och kommittéerna. Mer tid att arbeta med långsiktiga strategiska frågor. Möjlighet att utveckla nya mötesformer. Kostnadsbesparing med ett årligt möte.	Ett möte/år inom Svenska Båttunionen kan minska samhörigheten.
Båtriksdag i november vartannat år och Unionsråd i mellanåret (brutet räkenskapsår).	Styrelsen och kommittéers arbete sammanfaller med kalenderår. Planering inför och genomförande av Båtttriksdagen sammanfaller inte med båtmässa- och vårustningstider. Möjlighet att istället skapa nya mötesformer med andra deltagare och teman. Kostnadsbesparing med endast ett möte med övernattningar/år.	Brutet räkenskapsår innebär mer arbete vid redovisning till myndigheter.

Diskussion

Arbetsgruppen har diskuterat flera gånger om den upplevda bristen på tid för verksamheten inom Unionsstyrelsen och kommittéerna beror på arbetskulturen inom Svenska Båtunionen eller är en konsekvens av vår omvärld. Våra funktionärer utför sitt uppdrag på sin fritid och att andra fritidssysselsättningar prioriteras under olika delar av året. Verksamhetsåret avslutas 31 december vilket också är det datum till vilket verksamhetsberättelsen skrivs. Verksamheten och budgeten efter årsskiftet är inte fastställd eftersom Båtriksdagen sker i april. Vår verksamhet sker under tiden utan varken beslutad verksamhetsplan eller budget vilket gör att verksamheten har en tendens att sättas på vänt till april. När väl Båtriksdagen genomförs är båtsäsongen redan igång med vårrustning och båtklubbsarbete vilket begränsar den tillgängliga tiden för många funktionärer. Efter vårrustningen är vi inne i båtsäsongen och det ideella arbetet

inom organisationen avstannar till slutet av augusti då arbetet med kommande Unionsråd drar igång direkt.

Den nuvarande mötesordningen har gällt inom vår organisation sedan 1928. Unionsrådet hette från början Höstmötet och har genomförts sedan 70-talet. Sedan dess har vår omvärld ändrats mycket och våra funktionärer har idag långt fler fritidssysselsättningar vilket begränsar tiden för arbete för Svenska Båtunionen. Lösningen tror arbetsgruppen kan vara att välja den båtriksdagsordning som resulterar i effektivare processer, längre och mer sammanhållen tid för genomförande och att samtidigt finna fler engagerade som delar på arbetsbördan. Arbetsgruppen har reflekterat över att det kanske är dags att se över hur byråkratin kan förenklas utan att göra avkall på demokratin, men överlämnar denna fråga till en eventuell framtida arbetsgrupp att utreda.

Stockholm, augusti 2018

Hans Öhlund, Ulf Grape, Peter Karlsson

